

Vláda dnes uložila ministrom financií pripraviť návrh rozpočtu verejnej správy bez vyrovnaného salda, ktoré vyžaduje ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti

23.9.2026 - | Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Slovenský verejný dlh zotrúva v najvyššom sankčnom pásme ústavnej dlhovej brzdy, preto je ústavnou povinnosťou vlády predložiť Národnej rade SR na roky 2027 až 2029 návrh vyrovnaného alebo prebytkového rozpočtu. Tejto vláde vznikla táto povinnosť prvý raz po uplynutí 24-mesačnej výnimky z uplatňovania najprísnejších sankcií dlhovej brzdy a stále trvá.

Vláda dnes fakticky odmietla povinnosť predložiť vyrovnaný rozpočet s odôvodnením, že výdavky z verejných prostriedkov súvisiace s plnením medzinárodných zmlúv a so živelnými pohromami v úhrne za rok 2025 údajne presiahli 3 % HDP. Podľa Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, aj s prihliadnutím na výklad Ústavného súdu, je argument vlády o uplatnení tejto výnimky v súčasnosti nepodložený a účelový, hoci ústavný zákon vo všeobecnosti takú výnimku pripúšťa.

Z predloženého materiálu nie je zrejmé, ako sa ministerstvo financií vysporiadalo s nálezom [Ústavného súdu PL. ÚS 6/2026 zo 17. júna 2026](#). Súd v ňom pri tejto výnimke prízvukuje, že jej podstatou je „vytvoriť priestor na výdavky z verejných prostriedkov pre okolnosti, ktoré nastali náhle, neočakávane a nebolo možné sa na ne pripraviť“.

Materiál ministerstva financií okrem všeobecného odkazu na jarnú notifikáciu pri žiadnej položke neuvádza zdroj ani metodiku a neidentifikuje ani jednu medzinárodnú zmluvu. Navyše nerozlišuje ani medzi celkovou úrovňou výdavkov a ich náhlým neočakávaným zvýšením, a koná tak v rozpore s výkladom Ústavného súdu. Hranicu 3 % HDP navyše súčet prekračuje len o 286 mil. eur, a to iba vďaka započítaniu celých výdavkov na obranu, celého odvodu do rozpočtu EÚ a celého spolufinancovania eurofondov.

Podľa RRZ, v zhode s verejne prezentovanými názormi viacerých odborníkov na ústavné právo, na uplatnenie výnimky nestačí odkaz na politické deklarácie ani všeobecne na členstvo v medzinárodných organizáciách. Zmluva o NATO žiadnu výšku výdavkov na obranu nestanovuje. Nie je žiadna zmluvná povinnosť mať určitú výšku výdavkov na obranu. Pritom tie by mohli byť bez nášho členstva v NATO rovnaké či aj vyššie. Takisto Zmluva o EÚ nám nedáva za povinnosť čerpať eurofondy či spolufinancovať ich, naopak, je to jedna z hlavných výhod nášho členstva v EÚ. Výdavky na spolufinancovanie nemôžu byť označené za zmluvnú povinnosť.

Odvod do rozpočtu EÚ po dvadsiatich rokoch členstva vieme s veľkou istotou rozpočtovať na niekoľko rokov dopredu. Slovensko je navyše aj po započítaní spolufinancovania čistým príjemcom európskych prostriedkov s nesporným ekonomickým prínosom pre Slovensko.

Výnimku by naopak mohla odôvodniť napríklad náhla povinnosť doplniť miliardy eur do Európskeho mechanizmu pre stabilitu pri neočakávanej kríze v inej krajine eurozóny. (Podrobnejšie v našom [poste](#))

Úlohou RRZ vyplývajúcou zo zákona je posúdiť, či ich vláda preukázala. Na základe predložených informácií ich nepreukázala. RRZ preto požiada ministerstvo financií o podklady, na ktorých ním prezentované zistenie stojí. Ministerstvo financií týmto prístupom ohrozuje istotu platnosti v budúcnosti schváleného rozpočtu, keďže zvolený postup vytvára riziko podania návrhu na konanie pred Ústavným súdom. To by znamenalo zbytočnú dodatočnú neistotu pre verejnú správu, firmy a domácnosti.

Ústavným zákonom nariadená povinnosť vlády predložiť návrh vyrovnaného rozpočtu slúži na to, aby poukázala na veľkosť problému neudržateľných verejných financií. Hoci parlament nemusí schváliť vyrovnaný rozpočet, mal by aj na základe ústavného záväzku o potrebe smerovať k udržateľným verejným financiám preukázať jasnú snahu medziročne zlepšovať ich dnes neudržateľný stav.

<https://www.rrz.sk/vlada-dnes-ulozila-ministrovi-financii-pripravit-navrh-rozpoctu-verejnej-spravy-bez-vyrovnaneho-salda-ktore-vyzaduje-ustavny-zakon-o-rozpoctovej-zodpovednosti>